

Sygn. akt **IV Ka 394/13**

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 maja 2013 r.

Sąd Okręgowy w Szczecinie w IV Wydziale Karnym Odwoławczym w składzie:

Przewodniczący: SSO Ryszard Małachowski

Protokolant: Kamila Michalak

przy udziale Prokuratora Prok. Okr. Andrzeja Paździórko

po rozpoznaniu w dniu 27 maja 2013 r.

sprawy **H. O.**

oskarżonego z art. 244 kk w zb. z art. 178a § 2 kk w zw. z art. 11 § 2 kk

na skutek apelacji wniesionej przez prokuratora

od wyroku Sądu Rejonowego w Świnoujściu,

VII Zamiejscowego Wydziału Karnego z siedzibą w Kamieniu Pomorskim

z dnia 29 stycznia 2013 r. sygn. akt VII K 25/13

- I. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że orzeczoną wobec oskarżonego karę pozbawienia wolności podwyższa do 6 (sześciu) miesięcy,
- II. w pozostałym zakresie zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy,
- III. zwalnia oskarżonego od wydatków za postępowanie odwoławcze oraz od opłaty za obie instancje.

Sygn. akt IV Ka 394 / 13

UZASADNIENIE

H. O. został oskarżony o to, że w dniu 14 czerwca 2012 roku, między miejscowościami K. P. - Ż., gm. K., w ruchu lądowym, nie stosował się do orzeczonego przez Sąd Rejonowy w Kamieniu Pomorskim w wyroku z dnia 06 lutego 2009 roku, sygn. II K 267 / 08 zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych, rowerów i zaprzęgów konnych w ruchu lądowym na okres 5 (pięciu) lat, w ten sposób, że we wskazanym czasie na drodze publicznej prowadził rower znajdując się w stanie nietrzeźwości wyrażającym się wskaźnikiem 1,68 mg/l alkoholu w wydychanym powietrzu, to jest o czyn z art. 244 kk w zb. z art. 178a § 2 kk w zw. z art. 11 § 2 kk.

Sąd Rejonowy w Świnoujściu VII Zamiejscowy Wydział Karny z siedziba w K. wyrokiem zaocznym z dnia 29 stycznia 2013r., wydanym w sprawie o sygn. akt VII K 25 / 13, uznał oskarżonego H. O. za winnego tego, że będąc uprzednio skazanym wyrokiem Sądu Rejonowego Kamieniu Pomorskim z dnia 6.02.2009r., sygn. II K 267 / 08, min. za ciąg przestępstw z art. 244 kk w zb. z art.178a § 2 kk w zw. z art.11§ 2 kk na karę jednostkową 8 miesięcy pozbawienia wolności, a karę łączną 1 roku pozbawienia wolności, którą odbywał w okresach od 17. 03. 2008r. do 18. 03. 2008r., od 23. 06. 2008r. do 24. 06. 2008r., od 31. 08. 2009r. do 11. 05. 2010r. i od 1. 03. 2011r. do 20. 06. 2011r., w dniu 14 czerwca 2012r., na drodze publicznej K. P. - Ż., gm. K., nie zastosował się do orzeczonego opisanym wyżej wyrokiem zakazu prowadzenia rowerów w ruchu lądowym w ten sposób, że we wskazanym miejscu i czasie prowadził rower

znajdując się w stanie nietrzeźwości wyrażającym się wskaźnikiem 1,68 mg / l alkoholu w wydychanym powietrzu, to jest czynu z art. 244 kk w zb. z art. 178a § 2 kk w zw. z art. 11 § 2 kk w zw. z art. 64 § 1 kk i za przestępstwo to, na podstawie art. 244 kk w zw. z art. 11 § 3 kk, wymierzył mu karę 3 miesięcy pozbawienia wolności.

Na podstawie art. 42 § 2 kk orzekł wobec oskarżonego zakaz prowadzenia rowerów w ruchu lądowym na okres 3 lat.

Na podstawie art. 63 § 1 kk na poczet orzeczonej kary pozbawienia wolności zaliczył okres zatrzymania oskarżonego w tej sprawie w dniu 14 września 2012r.

Na podstawie art. 624 § 1 kpk oraz art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 23 czerwca 1973r. o opłatach w sprawach karnych (Dz. U z 1983r., nr 49, poz. 223 ze zm.) zwolnił oskarżonego w całości od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych, w tym od uiszczenia opłaty.

Apelację od powyższego wyroku wniósł prokurator zaskarżając powyższy wyrok w części dotyczącej orzeczenia o karze na niekorzyść H. O.. Powyższemu wyrokowi zarzucił rażąco niewspółmierność kary wymierzonej oskarżonemu w następstwie niedostatecznego uwzględnienia jego właściwości i warunków osobistych, przede wszystkim jego kilkakrotnej uprzedniej karalności, w tym czterokrotnej za przestępstwo podobne do czynu obecnie mu zarzucanego, m. in. jednego z tych skazań za czyn popełniony w warunkach powrotu do przestępstwa określonego w art. 64 § 1 kk, nadto niedostatecznego uwzględnienia wysokiego stopnia społecznej szkodliwości przypisanego oskarżonemu czynu, wyrażającego się w stworzonym przez niego zagrożeniu w ruchu drogowym, wynikającym, m.in. z nietrzeźwości silnego stopnia i prowadzenia w takim stanie roweru w godzinach dużego natężenia ruchu drogowego, co uzasadnia stanowisko, że orzeczona przez sąd wobec oskarżonego zbyt niska kara 3 miesięcy pozbawienia wolności oraz orzeczony wobec niego zbyt krótki środek karny w postaci zakazu prowadzenia rowerów w ruchu lądowym na okres 3 lat - nie spełniają celów zapobiegawczych i wychowawczych w stosunku do oskarżonego, a także celów w zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa, przy czym orzeczony środek karny eliminuje na zbyt krótki okres z ruchu drogowego oskarżonego, którego obecność w tym ruchu zagraża bezpieczeństwu w komunikacji.

Podnosząc powyższe zarzuty wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez podwyższenie do 1 roku orzeczonej kary pozbawiania wolności oraz podwyższenie do 6 lat orzeczonego środka karnego w postaci zakazu prowadzenia rowerów w ruchu lądowym.

Sąd odwoławczy zważył, co następuje:

Apelacja prokuratora okazała się częściowo zasadna. W następstwie zainicjowanej kontroli instancyjnej nastąpiła modyfikacja zaskarżonego wyroku polegająca na podwyższeniu orzeczonej przez Sąd Rejonowy kary do 6 miesięcy pozbawienia wolności.

Sąd Okręgowy podzielił zarzut apelującego, iż wymierzona oskarżonemu H. O. kara 3 miesięcy pozbawienia wolności jest rażąco niewspółmierna. Na wstępie rozważań należy zauważyć, iż rażąca niewspółmierność kary określona w art. 438 pkt 4 kpk zachodzi wówczas, gdy co prawda wymierzona kara mieści się w granicach ustawowego zagrożenia, jednak nie uwzględnia w sposób właściwy zarówno okoliczności popełnienia przestępstwa, jak i osobowości sprawy, a zatem orzeczona kara również w społecznym odczuciu jest karą niesprawiedliwą (vide: wyrok Sądu Najwyższego z 11 kwietnia 1985r., V KRN 178 / 85, OSNKW 7 – 8 / 1985, poz. 60). Zmiana kary w instancji odwoławczej nie może nastąpić każdym wypadku, w którym według oceny sądu byłoby to możliwe, lecz tylko wówczas gdy kara orzeczona nie daje się zaakceptować z powodu różnicy pomiędzy nią a karą sprawiedliwą, przy tym owa różnica ocen musi być tak zasadniczej natury, że karę dotychczas wymierzoną można by było nazwać rażąco niewspółmierną, to jest niewspółmierną w stopniu nie dającym się wręcz zaakceptować (vide: wyrok Sądu Najwyższego z 2 lutego 1995r., II KRN 198 / 94, OSNPP 6 / 1995, poz. 18).

W niniejszej sprawie kontrola rozstrzygnięcia o karze wykazała, iż Sąd Rejonowy prawidłowo ustalił katalog okoliczności wpływających na wymiar kary, jednak zbyt małą wagę nadał okolicznościom przemawiającym na niekorzyść oskarżonego, co doprowadziło do nietrafnego, bo w zaniżonym wymiarze, orzeczenia o karze. Sąd I

instancji nie uwzględnił bowiem w stopniu dostatecznym, a więc takim, który umożliwiłby prawidłową realizację dyrektyw wymiaru kary przewidzianych w art. 53 kk całokształtu okoliczności przedmiotowo – podmiotowych rzutujących na wymiar orzeczonej wobec oskarżonego kary.

Podejmując rozważania w poruszonej kwestii wskazać należy, że oskarżony przyznał się co prawda do winy, jednak okoliczności tej nie należy nadawać zbyt doniosłego znaczenia, albowiem H. O. został złapany na gorącym uczynku. Rację ma natomiast skarżący, że wymierzając oskarżonemu karę nie można tracić z pola widzenia okoliczności przemawiających na jego niekorzyść. Przede wszystkim H. O. prowadził rower znajdując się w stanie nietrzeźwości wyrażającym się w stężeniu 1,68 mg / l alkoholu w wydychanym powietrzu, a zatem w stopniu znacznie przekraczającym dopuszczalne normy, o których mowa w art. 115 § 16 kk. Nadto, co słusznie podnosi apelujący, oskarżony poruszał się w godzinach wczesnopopołudniowych (między godziną 13:00 a 14:00), a zatem w czasie dużego natężenia ruchu, powodując zatem realne zagrożenie dla innych uczestników tego ruchu. Stwierdzić zatem należy, że czyn oskarżonego cechuje się znacznym stopniem społecznej szkodliwości.

Co istotne również oskarżony był w przeszłości pięciokrotnie karany, w tym czterokrotnie za czyny podobne do zarzuconych mu w niniejszym postępowaniu, przy czym jednego z nich dopuścił się działając w warunkach powrotu do przestępstwa, o którym mowa w art. 64 § 1 kk. Powyższe świadczy zatem o tym, iż zarzucony H. O. występował nie miał charakteru incydentalnego w jego życiu. Wręcz przeciwnie, H. O. ponownie dopuścił się przestępstwa z art. 178a § 2 kk i z art. 244 kk. Oskarżony, jako uczestnik ruchu, miał świadomość obowiązujących go zasad bezpieczeństwa w ruchu drogowym oraz orzeczonego wobec niego uprzednio zakazu prowadzenia, m. in. rowerów, a mimo to po raz kolejny naruszył obowiązujący go porządek prawny. To zaś wskazuje, że H. O. nie zasługuje na łagodne potraktowanie, jak to uczynił Sąd meriti wymierzając oskarżonemu karę zbliżoną do dolnej granicy ustawowego zagrożenia, tj. 3 miesiące pozbawienia wolności. Znaczny stopień społecznej szkodliwości, a także uprzednia karalność H. O. świadczy bowiem o tym, że oskarżony za nic ma wymierzone wobec niego dotychczas łagodne kary. Co więcej, jak wynika z akt sprawy, Sąd Okręgowy w Szczecinie postanowieniem z dnia 04. 01. 2011r. odwołał warunkowe przedterminowe zwolnienie H. O. z odbywania kary pozbawienia wolności orzeczonej wyrokiem Sądu Rejonowego w Kamieniu Pomorskim z dnia 06. 02. 2009r., sygn. akt II K 267 / 08. Powyższe okoliczności świadczą zatem o lekceważącym stosunku oskarżonego do obowiązującego porządku prawnego, H. O. swoją postawą okazuje bowiem nieustępliwość w naruszaniu zasad, nie tylko ruchu drogowego, ale także w ogóle obowiązującego go porządku prawnego. Okoliczności te nie mogą zatem przesądzać o pobłażliwym potraktowaniu tego sprawcy. W tych okolicznościach Sąd Okręgowy uznał, że wymogi określone przepisem art. 53 kk spełni kara 6 miesięcy pozbawienia wolności. Kara ta jest wystarczająca, aby spełnić jeden z zasadniczych celów kary, jakim jest sprawiedliwa odpłata za popełniony czyn zabroniony, jak również uzmysłowi oskarżonemu naganność jej postępowania oraz wdroży go do poszanowania porządku prawnego i zasad współżycia społecznego. Będzie także czynić zadość społecznemu poczuciu sprawiedliwości oraz stanowić będzie wystarczającą przestrożę dla innych potencjalnych sprawców tego rodzaju przestępstw wywołując u nich refleksję nad relacją ewentualnych korzyści wynikających z ich popełniania, a sumą ujemnych następstw związanych z groźącą za nie odpowiedzialnością karną.

Sąd odwoławczy, podobnie jak Sąd Rejonowy, doszedł do przekonania, że wobec H. O. konieczne jest orzeczenie kary o charakterze izolacyjnym. Nie kwestionuje tego także skarżący. Oskarżony, mimo bowiem że w przeszłości był już wielokrotnie karany, to orzekane wobec niego kary, w tym kary pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia ich wykonania, nie odniosły spodziewanego rezultatu, nie zapobiegły bowiem powrotowi oskarżonego do przestępstwa. Powyższe okoliczności świadczą zatem o braku podstaw do orzeczenia wobec H. O. kary nieizolacyjnej, albowiem nie osiągnęłaby ona spodziewanego celu.

Sąd Okręgowy nie podzielił natomiast stanowiska apelującego, iż orzeczony wobec H. O. środek karny w postaci zakazu prowadzenia rowerów w ruchu lądowym na okres 3 lat jest rażąco niewspółmiernie łagodny. Orzeczony przez Sąd Rejonowy zakaz prowadzenia rowerów jest wystarczający dla spełnienia jego funkcji zabezpieczających i ochronnych, skutecznie wyeliminuje bowiem oskarżonego na wskazany okres z uczestnictwa w ruchu drogowym jako kierowcy tego pojazdu niemechanicznego, a tym samym zagrożenie dla bezpieczeństwa w komunikacji jakie oskarżony swoim zachowaniem stworzył. Wykluczenie H. O. spośród osób poruszających się po drogach publicznych

poprzez orzeczenie zakazu prowadzenia rowerów na okres 3 lat jest adekwatne do stopnia społecznej szkodliwości inkryminowanego mu czynu oraz stopnia zawinienia. Powyższy środek karny we wskazanym wymiarze – o ile jego wykonanie wobec oskarżonego będzie skutecznie nadzorowane - stanowić będzie także dla H. O. realną dolegliwość, uświadomi mu także wagę naruszonego dobra chronionego prawem i naganność jego zachowania, jak również konieczność bezwzględnego podporządkowania się ustanowionym zasadom ruchu drogowego, tym samym spełni oczekiwane rezultaty wychowawcze i zapobiegawcze wobec oskarżonego. Ponadto okres na jaki został ten środek orzeczony będzie wystarczający, aby zrealizować cele ogólnoprewencyjne.

Tak argumentując, Sąd odwoławczy, na podstawie art. 437 § 2 kpk, zmienił częściowo zaskarżony wyrok, zaś na podstawie art. 437 § 1 kpk w pozostałej części utrzymał go w mocy.

Na podstawie art. 624 § 1 kpk w zw. z art. 634 kpk oraz art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 r. o opłatach w sprawach karnych (tekst jednolity Dz. U. z 1983r., Nr 49, poz.223 ze zm.), Sąd Okręgowy zwolnił oskarżonego od obowiązku ponoszenia wydatków związanych z postępowaniem odwoławczym oraz od opłaty za obie instancje. H. O. utrzymuje się bowiem z prac dorywczych, z których osiąga dochód w wysokości około 500 zł miesięcznie, ma na utrzymaniu żonę, nadto orzeczono w stosunku do niego karę izolacyjną, w tej sytuacji zasadnym było zwolnienie oskarżonego od ponoszenia kosztów sądowych.

.....

SSO Ryszard Małachowski